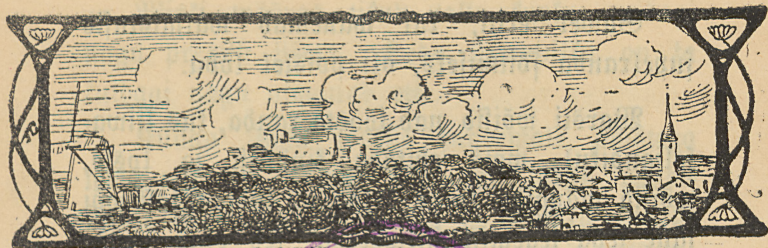

Sõprusleping

Tutt kahest väikesest poisist.

A - 102189

2
Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis

ARHIIVKOGU

121954

Sõprusleping.

Sutt kahest väikestest poisist.

Jaan ja Peet olid väga hääd sõbrad. Seda nägid kõik, kes neid tundsid.

Õõib olla tuli nende sõprus sellest, et neil oli nii palju ühiseid omandeid nagu ühine wanaisa ja wanaema, sest nende emad olid õed. Õõib olla ka sellepärast, et nad ühiselt ja ühtlaselt walitjesid neid omandeid, see tähendab wanaisa südant. Sest, kui üks neist sai sünnipäewaks wanaisalt puuhobuse, siis kindlasti sai ka teine, ja kui ühele toodi jõuluks lastejalg-ratas, siis kindlasti ei jäänud ka teine ilma.

i46099414

Suwel eriti, kui wanemad walmistufid
supelranda fõitmiseks, oli poistel lõbu.

Warsti wõisid nad joosta randa, kus liiwa-
seljandikul wõis ehitada kindlusi ja lossse,
wõisid mängida kõrge kalda all indiaanlast wõi
jälle teha tegemist siiliperega, kes elas nende
maja taga kallaku all.

Sel suwel on erafordselt huwitaw.

Kõrwal suwilas on suuremaid poisse, kel-
lega koos on tore ehitada parwe ja sellel sõuda
ranna madalas wees kiwide wahel. Sama
lõbus on päewa palawas mängida suures
telgis, mille Peedi isa on toonud linnast ja
säädnud üles maja ligi suurte mändade alla.

Peet, kes seni ikka on imestanud Jaani
käteosawust ja tarkust, sest Jaan on Peedist
aasta wanem, rõõmustub väga oma sõbrast,
kelle kaudu temalgi on tee waba suurematele
sepitfustele ja naabrisuwila poiste saladustesse.

* * *

Ühel päewal aga, kui Peet läheb tuppa
tooma endale wõileiba, ei leia ta uuesti wälja
tulles Jaani maja ümbrusest.

Ta hõikab, jookseb ümber maja.

Miski wõõras tikub talle kurku, midagi nagu pressib filma. Seda filmapilku on ta kuidagi nagu aimanud ette.

Küllap Jaan jooksis suuremate poistega tema eest ära. Võib olla, nad läksid paadifillale õngitsema, võib olla ka aedniku juurde foerapoegi vaatama. Beet ei tohi neile üksinda minna järgi. See on talle keelatud. Bealegi ta ei tea, kuhu poisid õieti läksid.

Beet waatab wesiheiks minewail filmil pikka nõõriotsja, millega nad eila mängisid Jaaniga hobust. Samas wedeleb aiatoolil tats plekist kruusi, millesse nad eila forjasid oma emadele maasikaid. Wiivitades wõtab Beet ühe neist. Weel enam wiivitades astub ta noruspäi üle kaewutee sinna, kus kaswawad suurimad marjad.

Ta hakkab noppima. Juba täitub pool kruusi — siis kolmweerand. Ükki paistawad puude wahelt poiste kogud.

„Jaan!“ hüüab Beet nagu millestki wabanedes.

„Jaan!“

Ta jookseb sinnapoole; ta komistab. Marjad kukuwad maha . . .

Uga see pole Jaan; on wõõrad poisid.

* * *

Enne sõõgiaega ilmub Jaan. Nagu poleks juhtunud midagi, jutleb ta Peediga. Öhtul mängivad kõik koos peitust ja moorafuningat, ja Peet muutub jälle rõõmsaks.

* * *

Teisel päeval, kui suuremad poisid ja Jaan kawatsewad midagi omawahel ja sofistawad, astub Peet nende juurde ja ütleb:

„Poisid, wõtke mind ka ühes, kui lähete kas randa wõi poe juurde.“

— „Tule aga kaasa!“ hüüab pikatoimeline Paawo ja pistab ise jooksmas; teised jooksewad talle järgi.

Ka Peet jookseb. Ta tahab minna teistega ühes. Ta tahab ka joosta.

Sääal aga tõuseb oks ta jala ees. Ta komistab ja kukub.

„Paks lendas juba!“ kuuleb ta weel Paawo hüüdu, ja kui Peet wiimaks oma walutawa jalaga saab üles, on poisid kadunud filmist.

Peet nutab ja tuleb longates maja juurde tagasi. Siin on kõik nii surunud ja tühi. Isa ja ema on ju linnas ja tädi Lee tuleb wõrkliiges raamat süles.

Täna tulewad poisid warsti tagasi, aga see ei rõõmusta nii wäga Peeti.

Ta lamab suure männa all. Ta ei nuta. Ta ei mõtle ka midagi. Ta ainult waatab wäikest walget pilwe taewaall, ja see meenutab talle kuidagi isa kirjutuslaua lampi.

Siis tuleb Beedile meelde, kuidas ta talwel lõhkus selle lambi kalli kupli ja kuidas ta hirmuga ootas isa kojutulekut. Aga isa andis talle andeks, mõelda — andis andeks ja ei öelnud ainust paha sõnagi. —

„Poised, hakkame politseid mängima!“ hõikab siis maja eest üks. Kõik on sellega nõus.

„Beet on kurjategija; wiime ta wangi!“

Nad kogunewad Beedi ümber; nad haara-
wad teda, aga Beet ei taha mängida. Talle on äkki täiesti wõõrad need lapsed. Talle tundub nii wõõrana, wõõrana isegi Jaan, kes kepsleb teiste seas.

Beet surub end tugewami wastu maad. Ta haarab kõwasti rohust finni. Ta ei saa enam mängust aru. Tal on ainult hirm, juur hirm.

Aga nad tirivad teda käsist ja weawad maadmööda edasi. Maas on terawakskuiwanud männakäbid, aga Beet ei tunne neid. Käbid küll kraabivad ta jalgu, üks teraw oks on tunginud pehmesse säärelihasse. Säält niriseb werd.

Seda nähes lasewad „politseid“ „kurjategija“ lahti ja jooksewad minema.

Neglaselt ajab Beet end istuma, wajutab käe karkisele kohale ja jääb ainiti enda ette waatama.

Mii leiab teda Jaani ema, kes tuleb õue Jaani kutsel.

„Kuidas see siis juhtus?“

Beet ei wasta. Ta ainult nuuksub waikjelt. Tal on walus, aga mitte jalas waid nagu kufagil kõrgemal. See on wist kurgus. See nõõrib kõwasti hinge kinni, ja kui katsud midagi öelda, siis tikub filmist wälja.

Jaani ema ka palju ei päri. Ta wiib mõlemad poisid tuppa, seob Beedi haige jala kinni ja ütleb siis Jaanile:

„Mii, nüüd jutusta sina.“ Jaan jutustabki . . . Ema nägu muutub tõsiseks. Ta asetab käe Jaani õlale ja waatab talle wäga tõsijelt otša, kuni nende mõlemi filmad täituwad pisaratega.

„Ja sina“, ütleb siis ema Jaanile, „sina ei kaitnud oma sõpra, kui teised tegid talle haiget. Sa waatasid seda rahuga pealt, wõib olla aitasid ise weel kaasa neile. Sa tead, kes kurwastub nüüd sinu pärast, Jaan.“

„Jah, Taemaija“, kostab Jaan läbi pi-
sarate.

Ja ema jätkab:

„Päälegi need teised poisid kõik ei vääri
Beeti. Nad on teie mõlemi jaoks liig suured
ja liig metsikud. Teie aga peaksite hoidma
ühte. Te ju olete sõbrad. Eks ole!“

„Jah!“ vastavad selle pääle mõlemad
poisid nuuksudes . . .

* * *

Shtusöögiks on Beedi wanemad juba linnast
tagasi. Varsti pääle seda wiiaitse poisid kumbki
oma tuppa magama. Wanemad jääwad weel
neljateifi söögituppa westlema.

Siis kui pikas wahetajas kõik on jäänud
waikjeks, awatakse ettemaatlikult otsatua üks ja
wäike ööriietes kogu lipsab kõrwalt uksest sisse.

„Beet, kas sa magad juba?“

— „Jaan, sina, ei.“

Jaan ronib Beedi juurde woodisje.

„Tead Beet,“ räägib ta tasa.

„Ma mõtlesin üht asja. Tahtsin sulle
midagi töötada. Dieti tahtsin, et me mõlemad
midagi töotaksime.“

Jaani nägu on tõsine. Beet tõuseb istuma.
Nad hakkawad üksteise käest kinni. Siis algab

Saan pikkamisi ja tõsiselt, ja Beet ütleb talle järgi:

„Me tahame jääda alati häädeks sõpradeks. Meie ei taha iialgi üksteist petta ega reeta. Selles aidaku meid armas Taewaisa!“

Poiste kätekesed lähewad risti. Nende filmad waatavad pühalikultõsiselt üles.

Süis libiseb pikkamisi Beedi käsi teisest. Ta kohendab waipa ka Saani jalgadele ja ütleb tasa:

„Tahad ma kratsin su pead.“ Saan lastub Beedi kõrwale, ja tasa hakkab wäike käsi siblima Saani juustes, kus asub sügelew jääsehammustuse koht.

Warsti juleb uneingel mõlema sõbra filmakesed, aga nende sõprusleping jääb kindlale hoiule Taewaisa truudesse kätesse.

